

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

Innkalling til møte i Utdanningsutvalget – Møte 2 2019

Tidspunkt: 20. februar kl. 09:00-12:00

Møtested: Kollegierommet, Muséplassen 1

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Godkjenning av protokoll fra møte 17. januar

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

Presentasjonsrunde

Orientering om forskningsprosjekt

European University Network

Sak 07/19 **Bruk av spesialsamlinger i undervisning og studentoppgaver**

Presentasjon

Presentasjon ved Bjørn A. Bagge, Universitetsbiblioteket

Sak 08/19 **Implementering av digitale litteraturlister**

Presentasjon

Presentasjon ved Pernille Riise Lothe, Universitetsbiblioteket

Sak 09/19 **Tilgang til vitenskapelige artikler og nasjonale forlagsforhandlinger**

Vedtak

Saksnotat fra Universitetsbiblioteket

Sak 10/19 **Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse**

Drøfting

- **Mentorordning- fra pilot til storskala**

Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 11/19 **Studiebarometeret**

Drøfting

Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Kommende saker i Utdanningsutvalget:

Januar	Ugleprisen, insentivmidler
20. Februar	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse: Mentorordning
	Studiebarometeret
21. Mars	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse: Praksisordninger
	Undervisningsregnskap ved Edvin Schei
	Tiltaksplaner EVU
	Forsinket sensur
9. Mai	Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse: Internasjonalisering. Opt-out.
	Melding om internasjonalisering
	Orientering om planer for opptaket
	Innovasjon – tiltak for studenter
	Lektorutdanningen - organisering
	Tildelingsbrev fra KD- oppfølging
	Insentivmidler, tildeling
13 og 14.Juni	Seminar på Solstrand
	Bredde i studieprogram
5. September	Opptak og studentrekrutteringsmelding
	SDG i utdanningen. Rapport fra arbeidsgruppe. Annelin Eriksen
3. Oktober	Melding om opptaket
	Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget
7. November	Studieportefølje
	Opptaksrammer
	Oppfølging av Stortingsmelding nr. 16
5. Desember	
12. Desember	Internt studiekvalitetsseminar

Andre saker:

SFU-prosess – status og fremdrift

Bachelorprogram på engelsk

Organisering av EVU

Praksisordninger

Kvalitetsarbeid i emner og studieprogram

Læringsmiljø i vid forstand

Åpen tilgang til studielitteratur

Utdanningsfaglig kompetanse

IKT-rapport, forslag til oppfølging

Rapport fra Arbeidsgruppen for vurderingsstrategi og retningslinjer for vurdering

Utdanningsmeldingen - til høsten

Retningslinjer for konflikter, mobbing, trakassering som berører studenter

**Sak 09/19 Tilgang til vitenskapelige artikler og
nasjonale forlagsforhandlinger**

Vedtakssak

Notat fra Universitetsbiblioteket

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Universitetsbiblioteket

Møte: 20. februar 2019

Ephorte:2019/2398

1. Bakgrunn

Konsortieavtalene med forlagene Elsevier, SpringerNature, Wiley og Taylor & Francis, gir UiB tilgang til i overkant av 8000 elektroniske tidsskrift og koster UiB årlig omtrent 28 MNOK inkl. mva.

De nasjonale forlagsforhandlingene for å nå regjeringens mål om åpen tilgang innebærer risiko for at norske universitet og høyskoler mister tilgang til elektronisk tilgjengelig artikler fra disse fire forlagene i løpet av 2019. De nasjonale konsortieavtalene utløp 31. desember 2018, men UiB har p.t. beholdt tilgang til alle elektroniske tidsskrift. Fra to av leverandørene har vi ikke fått bekreftet at vi beholder tilgang mens forhandlingene pågår. Tidsperspektivet er usikkert.

Universitetsbiblioteket begynte planlegging av forebyggende tiltak og informasjonsarbeid i samarbeid med BOTT våren 2018.

2. Forebyggende tiltak

Informasjonsarbeidet rettet mot studenter og ansatte beskrives nærmere under punkt 3.

- Universitetsbiblioteket lagrer elektroniske kopier av pensumartikler for emner hvor pensumlister er åpent tilgjengelige for vårsemesteret 2019. Universitetsbiblioteket har p.t. dekket Det psykologiske fakultet, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, og Det samfunnsvitenskapelige fakultetet. Mer informasjon om dette vil bli gitt dersom UiB mister tilgang til elektroniske tidsskrift på grunn av forlagsforhandlingene.
- Universitetsbiblioteket har opprettet en artikkelbestillingstjeneste hvor studenter og ansatte selv søker opp, bestiller og mottar elektroniske kopier av artikler. Vanlig leveringstid pr artikkel er 2 timer, maks leveringstid 8 timer. Kostnadene dekkes av Universitetsbiblioteket. Tjenesten gjøres tilgjengelig for studenter og ansatte dersom forlagsforhandlingene fører til tapte tilganger til elektroniske tidsskrift.

3. Informasjonsarbeid

- Kommunikasjonsplan behandlet av universitetsdirektøren i Forhandlingsutvalget ved UiB august 2018.
- Bibliotekdirektøren har vært i dialog med studentorganisasjonene siden høsten 2018
- Universitetsbiblioteket har i samarbeid med Studieadministrativ avdeling jevnlig informert studenter og emneansvarlige om de nasjonale forhandlingene og mulige konsekvenser siden november 2018.
- Universitetsbiblioteket har i samarbeid med BOTT opprettet et eget nettsted med informasjon for studenter og ansatte som kan bli berørt av tapte tilganger til elektroniske tidsskrift: <http://universitetsbiblioteket.no>. Her finner man bl.a.

informasjon om hvilke tidsskrift som kan bli berørt ved de forskjellige BOTT-institusjonene, samt alternative måter å få tilgang til vitenskapelige artikler.

- Universitetsbiblioteket har publisert følgende nyhetssaker på www.uib.no/foransatt og www.uib.no/ub om temaet i løpet av høsten 2018:
 - o <https://www.uib.no/ub/121944/vil-frigi%C3%B8re-norsk-forskning-fra-forlagenes-betalingsmurer>
 - o <https://www.uib.no/ub/123431/last-ned-artikler-n%C3%A5>
 - o <https://www.uib.no/foransatte/122991/forhandlingene-med-akademiske-forlag-p%C3%A5-overtid>
 - o <https://www.uib.no/ub/124438/forlagsforhandlingene-p%C3%A5g%C3%A5r-fremdeles>
- Prorektor for forskning og bibliotekdirektøren intervjuet av Studvest:
 - o <https://www.studvest.no/uib-studentar-kan-miste-fri-tilgang-til-fleire-pensum-artiklar/>

Forslag til

vedtak

Utdanningsutvalget tar saken til etterretning og ber om å holdes orientert.

UNIVERSITETET I BERGEN

UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte: 2018/13902

Sak 10/19 Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse
Tema: Mentorordning – fra pilot til storskala

Drøftingssak

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 20. februar

Ephorte: 2018/13902

Kvalitetsarbeid og utdanningsledelse

Som en oppfølging fra forrige møte i Utdanningsutvalget, da vi introduserte kvalitetsarbeid og utdanningsledelse som en samlende tråd for enkelte saker/tema gjennom hele 2019, ønsker utvalgsleder å diskutere følgende problemstillinger:

- Hvordan kan vi på best måte understøtte fakultetenes kvalitetsarbeid gjennom en slik gjennomgående tilnærming?
- Hvor mye tid bør vi avsette i hvert møte?
- Hvilke problemstillinger ønsker utvalget at vi fokuserer på?

Tema - Mentorordning – fra pilot til storskala

Bakgrunn

UiB og Studentsamskipnaden på Vestlandet, Sammen, har fått støtte fra Helsedirektoratet til et felles mentorprosjekt i 2019. I utdanningsutvalgets møte 8. november var det bred oppslutning om å søke slik støtte, fra tilskuddsordningen *Studenter – psykisk helse og rusmiddelbruk*. Formålet med ordningen er å styrke studenters psykiske helse og forebygge problemer knyttet til rusmiddelbruk, enten gjennom helsefremmende og forebyggende tiltak eller gjennom utvikling av tjenestetilbud.

Søknadsprosessen forutsatte separate søknader fra Sammen og UiB, og en samarbeidsavtale. Til fristen 15. november ble det derfor sendt to selvstendige søknader, som eksplisitt refererer til hverandre. Søknaden som ble sendt fra UiB er vedlagt. I tilsagnsbrevet til UiB skriver Helsedirektoratet: «*Vi har prioritert å innvilge flest mulig søknader innenfor et begrenset budsjett, derfor innvilges søknaden kun delvis. Universitetet i Bergen og Studentsamskipnaden på Vestlandet (Sammen) får delvis innvilgelse på hver sine søknader om tilskudd til tiltaket UiB mentor. Sammen og UiB vil nå ut til mange nye studenter i starten av studietilværelsen og vil gjøre dette ved blant annet å kurse eldre, erfarne studenter slik at disse kan være mentorer for de nye.*»

Om UiB mentor

Målsettingen for prosjektet UiB er å etablere en fullskala mentorordning. Den skal bidra til at fakultet og fagmiljø blir bedre i stand til å ivareta sitt ansvar for å sosialisere studenter inn i sine spesifikke fagkulturer gjennom å etablere faglig-sosiale arenaer som også har fokus på studenters sosiale integrering og trivsel i studiesituasjonen. Ambisjonen er at ordningen i første omgang skal omfatte alle studenter på lavere rad. Konkret har UiB søkt støtte til å ansette en prosjektleder i ett år, og til ekstern evaluering. Tilskuddet fra Helsedirektoratet er på 800 000 kroner.

Det er et uttalt mål å bruke viderekomne studenter som mentorer for nye studenter, og å

utvide og systematisere vårt mentorsamarbeid med Sammen. To ulike modeller vil bli testet ut og evaluert:

- 1) Bruk og opplæring av seminarledere (viderekomne studenter) som mentorer, og med seminargrupper som faglig-sosial samhandlingsarena
- 2) Bruk av viderekomne studenter som ledere og mentorer for klassegrupper (modell fra det nasjonale prosjektet "Studenters suksess i høyere utdanning", basert på modell drevet av Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet siden 1999.

Mentorordningen kan ha fakultetsspesifikke varianter, og har følgende kjennetegn som felles plattform:

- alle studenter skal med
- strukturert program for opplæring og oppfølging av studentmentorer
- toveis relasjon og kommunikasjon mellom mentor og student
- læring og utvikling er formålet, først og fremst for studenten, men også for studentmentoren
- dialog som sentral metode, én til én og i grupper
- forutsigbar avgrensning i tid

For fakultetene kan det være aktuelt å søke midler fra UiBs insentivordning for studiekvalitet. I årets søknadsrunde er tiltak som styrker mentorordninger ett av fire prioriterte områder.

Sammen vil bidra med et opplæringsprogram for nye mentorer, som også inkluderer oppfølging og veiledning av mentorene individuelt og i grupper. Sammens erfaring og utgangspunkt er at deler av studenters sårbarhet for psykiske plager er knyttet til alminnelig overgangsproblematikk og utfordringer som er en naturlig del av modning, utvikling og læring.

Prosjektet er skissert med en todelt prosess, hvor fakulteter som ønsker det blir pilot-fakulteter med mentorordning på plass fra semesterstart høsten 2019. Ved pilotfakultetene skjer opplæring av mentorer i vårsemesteret 2019. Parallelt med oppstart ved pilot-fakultetene høsten 2019 begynner opplæring av mentorer ved de øvrige fakultetene, som kan ha mentorordninger på plass fra vårsemesteret 2020.

Aktuelle drøftingsspørsmål

Viserektor for utdanning vil være prosjekteier og lede styringsgruppen for prosjektet. Både styrings- og prosjektgruppen, som skal stå for gjennomføringen av prosjektet, skal ha studentrepresentasjon og medlemmer fra Sammen. UiB mentor skal ha en prosjektleder i ett år. Prosjektlederen leder prosjektgruppens arbeid, og er sekretær for styringsgruppen. Organisatorisk blir prosjektet forankret i Studieadministrativ avdeling.

Arbeidet må selvsagt også være forankret ved fakultetene. Det er derfor ønskelig med en innledende drøfting i utdanningsutvalget om

- hvordan prosjektet, slik det er skissert i søknaden til Helsedirektoratet, er i overensstemmelse med fakultetsvise planer og ambisjoner
- fakultetenes deltakelse i prosjektet, med vekt på integrasjon i undervisning
- forventninger til prosjektlederstillingen
- langsiktighet i arbeidet, utover prosjektets levetid

Sak 11/19 Studiebarometeret 2018

Drøftings sak

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 20.februar 2019

Ephorte: 2019/2030

Bakgrunn

Denne nasjonale spørreundersøkelsen gjennomføres av NOKUT på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Undersøkelsen handler om studentenes opplevde studiekvalitet, og har som formål å hjelpe institusjonene i kvalitetsarbeidet. Fakultetene har fått tilsendt fakultetsvise rapporter for å kunne se resultatene ved eget fakultet før resultatene fra Studiebarometeret lanseres offisielt 12. februar.

Undersøkelsen ble gjennomført for sjette gang høsten 2018, og gikk ut til ca 65 000 studenter. De som fikk invitasjon var alle studenter i andre studieår på bachelor – og masterprogram, samt studenter i sitt femte studieår på integrerte masterprogram og profesjonsutdanninger.

Fra Universitetet i Bergen kom det 1804 besvarelser, som er en svarprosent på 40 %.

Antallet besvarelser er tilnærmet det samme som i fjor, og resultatene viser små variasjoner fra året før. Sammenlignet med de nasjonale tallene holder Universitetet i Bergen seg på samme nivå uten større avvik. Det som er utfordringer lokalt er også utfordringer nasjonalt, slik man også konkluderte i fjorårets sak om Studiebarometeret.

I tillegg til å vise hovedtrekk, utvikling og avvik viser rapporten også studentens tilbakemelding på tema som

- *Undervisning*
- *Tilbakemelding og veiledning*
- *Læringsmiljø*
- *Organisering av studieprogrammet*
- *Vurderingsformer*
- *Medvirkning*
- *Studieprogrammets evne til å inspirere*
- *Relevans for arbeidslivet*
- *Eget læringsutbytte*
- *Bruk av digitale verktøy*

Noen hovedtrekk:

På side 5 i rapporten vises de fem spørsmålene som avviker mest fra det nasjonale gjennomsnittet: Her ser vi at studentene fra UiB scorer bra på spørsmålet «jeg benytter meg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys», og så ser vi at de gir lavere score på flere spørsmål som gjelder yrkesrelevans, samt det ene spørsmålet om at «undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt»,

På side 6 i rapporten vises de største avvikene sammenlignet med 2017. Der viser tallene en økt tilfredshet med tilgjengeligheten på informasjon om studieprogrammet, og noe økt tilfredshet på tilbakemelding fra faglige ansatte, og sosialt miljø. Størst negativ endring har spørsmålet om de får kompetanse som er viktig for arbeidslivet.

Det er spesielt to områder blant tilbakemeldingene som utmerker seg:

Yrkesrelevans: tallene kan indikere at studentene ønsker bedre tilrettelegging for å kunne knytte kontakter til arbeidslivet, de etterspør kompetanse som er viktig i arbeidslivet, de ønsker informasjon om hvordan deres kompetanse kan brukes i arbeidslivet. De to fakultetene som scorer dårligst på yrkesrelevans er HF og SV.

Studentaktiv undervisning: her scorer vi litt dårligere enn landsgjennomsnittet

Har vi fornøyde studenter?

Studentene går på det studieprogrammet de helst vil gå på og virker være fornøyde med de vurderingsformer UiB tilbyr. Studentene gir godkjent score på det faglige og sosiale læringsmiljøet, men noe lavere score på temaet «medvirkning» og «tilbakemelding/veiledning», og dårligst på «yrkesrelevans» hvor kanskje praksis inngår.

Kjennskap til varslingsystemer for trakassering

Studiebarometeret inneholdt denne gangen tre spørsmål om studentenes kjennskap til varslingsystemer i tilfelle trakassering. Studentene ble spurt om de hadde fått informasjon fra institusjonen sin, om de vet hvor de kan finne informasjon og til slutt om de vet hvor de skal henvende seg i tilfeller av trakassering. Se vedlegg for detaljer.

For landet som helhet er «nei» den klart største kategorien, og utgjør fra 37 prosent til 48 prosent av svarene. Det er imidlertid store forskjeller mellom institusjonene.

Universitetet i Bergen er svarprosenten bedre enn landsgjennomsnittet. Dette kan ha å gjøre med Si fra-systemet. Ikonet for Si fra ligger godt synlig på Mitt UiB, og brukertesting og korrigeringer etter dette, har bidratt til at systemet skal være lett å finne.

Institusjon	Jeg har fått informasjon fra universitetet/høgskolen om varslingsystemet	Jeg vet hvor man finner informasjon om varslings-systemet	Jeg vet hvor man skal henvende seg i tilfeller av trakassering	Antall svarende
Universitetet i Bergen	64 %	56 %	51 %	1804
Nasjonale tall	29 %	27 %	29%	-

Drøftingsspørsmål:

- Hvordan bruker fakultetene resultatene fra denne undersøkelsen som et styringsverktøy?
- Hvilke områder/tiltak bør prioriteres for oppfølging?

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til drøfting

Vedlegg:

Studiebarometeret rapport 1

Studiebarometeret rapport 2

Kjennskap til varslingsystemer (oversikt over hovedfunn)